

13 octubre (Sala de professors)

Mª DOLORES DÍAZ DE MIRANDA MACÍAS (Taller de restauració del document gràfic del monestir de sant Pere de les Puel·les)

“Com datar i identificar impresos i manuscrits per mitjà de les filigranes papereres”

Esquema :

1. Les filigranes o marques d'aigua: què són i quins tipus d'informació ens proporcionen

- Díaz de Miranda, Mª D. «Significado del uso de la filigrana o marca de agua». Rev. Filigranas (Rev. del Centre d'Estudis del Museu Valencià del Paper), N° 5 (2015), pp. 10-11.

2. Sistemes d'obtenció de les filigranes

- Díaz de Miranda, M^a D y Herrero Montero, A M^a. «Propuesta de estudio y reproducción de filigranas». Actas del V Congreso Nacional de Historia del Papel en España, Sarrià de Ter: Curbet Comunicació Gràfica , 2003, pp. 135-147. [http://www.culturabenedictines.es/wp-content/archivos/Protocolo_Filigramas_DM_r.pdf]

- «Mètodes de reproducció d'imatge de la filigrana». Rev, Unicum. Revista de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya. 13 (2014), pp. 69-82.

3. Procés d'identificació d'un llibre o manuscrit a través de les dades que aporta el paper i les filigranes.

- Díaz de Miranda, Mª D. y Thienen, G. van; «Datación e identificación de libros impresos, manuscritos y obras de arte a través de las filigranas papeleras» / "Dating and identification of printed books, manuscripts and works of art by paper evidence and watermarks". Rev. *Titivillus. Revista internacional sobre libro antiguo ~ International Journal of rare books*. 1 (2015), pp. 101-119.

- Díaz de Miranda, M^a D y Herrero Montero, A M^a. «El estudio de la filigrana papelera como medio de datación de las encuadernaciones». Boletín de AABADOM, 2004, n° 2/2, pp. 37-43
[\[http://www.culturabenedictines.es/wp-content/archivos/estudio-filigrana.pdf\]](http://www.culturabenedictines.es/wp-content/archivos/estudio-filigrana.pdf)

4. Les filigranes en el context d'elaboració, compra i distribució del paper

- «Díaz de Miranda, M^a D y Herrero Montero, A M^a. «El papel en los Libros de Acuerdos del Ayuntamiento de Oviedo. Años 1789 a 1812». Actas del VI Congreso Nacional de Historia del Papel en España, Buñol: Generalitat Valenciana, 2005, pp. 303-384.
- Díaz de Miranda, Mª D. «Proposal for the creation of a Protocol for the study of paper and its application in the investigation of the history of paper» Final Meeting, and Bernstein Symposium Vienna, February 2009. Documento en línea:
[\[http://www.bernstein.oeaw.ac.at/twiki/bin/view/Main/Meeting20090222\]](http://www.bernstein.oeaw.ac.at/twiki/bin/view/Main/Meeting20090222).
- Díaz de Miranda, Mª D.; Ramells, C.; Nualart, A. i Díaz, E.; «La creació del corpus de filigranes hispàniques: model de projecte interdisciplinari per a la conservació-restauració». En XIII Reunió Tècnica de Conservació i Restauració. Barcelona: Grup Tènic, pp. 63-79.
- Díaz de Miranda, M^a D «Una nova eina per a l'estudi del paper i les filigranes. Anàlisi i desenvolupament d'una base de dades per a l'estudi del paper i de les filigranes: font per a l'elaboració de la història del paper a Espanya». En: La recerca en conservació des de la visió del conservador-restaurador. ed. Manuel Ángel Iglesias Campos. Barcelona: Secció de Conservació-Restauració. Facultat de Belles Arts, Universitat de Barcelona, 2013, pp. 41-50.